

LIEFDE STERKER DAN DE DOOD Johannes 20,1-9

Viering Eerste Paasdag, 8 april 2012

Twee leerlingen zien dezelfde dingen die je kunt aanwijzen:
een leeg graf en opgerolde doeken.

Maar nakomer Johannes ziet er iets anders in dan voorganger Petrus.

De leerling die voorop gaat kan hier enkel afwezigheid bespeuren:
weg is hij, weggehaald; hoe kon men in dit afgesloten graf komen?

De leerling die door Jezus wordt bemind ziet in het lege graf hém aan het werk:
van binnen uit heeft de gestorvene zich zelf van de boeien bevrijd,
– geen grafschennis van buitenaf.

Niet langer is hij in de macht van de windsels die hem insnoeren,
hij is nu heer en meester over de doeken, met dank voor de bewezen diensten
heeft hij ze keurig opgerold op hun plaats achtergelaten!

Het doet denken aan de verlamde die het bed wegdraagt dat hem eerst droeg,
en aan wat er gebeurde met Lazarus, toen deze uit het graf kwam:

'Maak hem los!'

Het is de leerling die door Jezus liefde is aangeraakt, die dit 'ziet'

Want vriendschap maakt niet blind maar juist ziende

De vriend kent de ander van binnen, voelt aan wat er in hem omgaat,
is ingewijd in wat hem het diepst beroert en beweegt.

En in dit geval is dat een liefde die is gegaan tot het uiterste,
die voor niets aarzelt en zelfs niet bang is voor de dood,
als het er om gaat ter plekke te zijn voor anderen.

Het Lied der Liederen zong al: *De liefde is sterk als de dood,
Geen stortvloed van water kan haar blussen, geen rivier spoelt haar weg.*

De beminde leerling denkt vanuit de liefde die hij ontvangen heeft.

Wat hij hier ziet is presentie die zich door geen geweld laat stoppen,
inzet die sterker is dan de dood, die door de verdrukking heengroeit:
zij doorbreekt de omsingeling (ps.118), maakt zich los uit het vangnet (ps.124)

*Pasen betreft niet een mens die terugkeert uit een graf,
maar een graf dat die mens niet houden kan.
Het is geen verhaal over een dood lichaam
waarin het leven terugkeert
maar de belijdenis dat een leven zo geleefd
en een dood zo volbracht
sterker is dan de dood die hem wordt aangedaan*

Zo schrijft Jan Nieuwenhuis in zijn boek over het evangelie van Johannes

Hier is een mens die koninklijk vrij is en die ons vrij kan maken:

ons losmaken uit de windselen die ons insnoeren, ons 'uit de doeken doen'.

Wij denken bij vrijheid aan: kunnen kiezen waar je zin in hebt.

Ik denk eerder aan: niet belemmerd worden om 'hart te hebben':

– dat is: niet tegengehouden worden door de druk van de omgeving, de problemen die je op je af ziet stormen, of de macht der gewoonte, als het er om gaat voor een ander op te komen.

Ware vrijheid – zo schrijft de dominicaan Timothy Radcliffe, is de vrijheid om er te zijn, om 'ter plekke te zijn' en niet weg te lopen als het moeilijk wordt, 'om ervoor te gaan' als het erop aankomt, en zich te geven. Het is de vrijheid om je niet te laten inkapselen door het comfort om je heen, maar het avontuur aan te gaan van het delen met anderen – van je tijd, je kennis, je geld of goed – en je goed geregeld leventje te laten 'storen' door hun problemen. Het is de vrijheid om de ban van het verleden te doorbreken, de ander van zijn schuld aan jou te ontlasten en met hem of haar nieuw te beginnen. Kortom: het is de vrijheid van de liefde die zich durft te wagen. Het is een vrijheid die de verlamming van de angst doorbreekt, de verstarring waardoor mensen 'als de dood zijn' – om met Oosterhuis te spreken

Het zijn Paulus en Johannes die in die zin over de verrijzenis spreken. Paulus tot de Korinthiërs: *Doet het oude zuurdeeg weg van de zelfzucht, wordt een nieuw deeg van waarachtigheid en zuivere trouw.* Het draait niet om een spectaculair schouwspel van een lijk dat opstaat, ook niet een om de vereniging van onze ziel en lichaam op de jonste dag. *Ik ben de verrijzenis en het leven*, lezen wij in het Johannes-evangelie – woorden van Jezus tot Martha, zus van Lazarus: hier staat vóór je het leven dat door de dood niet is klein te krijgen *Wie in mij gelooft zal in eeuwigheid niet sterven:* als je je openstelt voor Mij, voor wat leeft in Mij – liefde die blijft -, komen er een vrijheid en een verbondenheid in je leven, die zich door geen macht ter wereld laten stoppen.

*'Noch de dood noch het leven,
noch engelen noch machten, noch wat is noch wat komt,
geen macht in den hoge of in de diepte, noch enig ander schepsel,
kan de liefde van God tegenhouden,
die aan de dag gekomen is in Christus Jezus onze Heer.'* (Romeinen 8,38-39)

VOORBEDE

Bidden wij tot God,
die een God van levenden is,
niet van doden:

Om vrede tussen de volken:
dat de inspanningen tot vrede sterker blijken
dan achterdocht en dodelijk geweld.

Voor slachtoffers van natuurrampen of oorlogsgeweld:
dat zij niet aan hun lot worden overgelaten
maar nabijheid en daadwerkelijke steun ondervinden.

Voor mensen die gevangen zitten in slepende ruzies:
dat zij los kunnen komen uit het verleden
en elkaar nieuwe levenskansen geven.

Om geloof in Jezus de Levende in ons midden:
dat Hij ons opwekt als wij onszelf begraven
en ons vrij maakt van angst die ons verlamt.

Voor ons zoals wij hier samen zijn:
dat wij ons kunnen laten verrassen en bewegen
door mensen die goedheid tonen tegen alle verwachting in.

Jozef Essing o.p.